

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai mult pe an; — trimis cu poșta în lăuntru monarhiei pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinătate pe 1 an 10 fl. sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIUL

Diariu politic, national-economic și literar.

Anul V.

Ori-ce inserate,

se plătesc pe serie sên linia, cu litere merunite garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a două și a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesanrulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile poștei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriul“ în Sibiu.

Nr. 17.

— Sibiu, Sâmbata 27/11 Martiu. —

1882.

Tarif'a noua de vâmi.

(Urmare și fine.)

Continuandu cu estrasele din tarif'a noua, alegem mai multu marfi de acelea care, se caută și se vendu la noi în cantitati mari pentru clasele numeroase ale poporatiunei rurale și burgese. Asia de ex. bumbacari'a, care și că bumbacu crudu, și că torsu, chiar și că tiesutu, vine din străinatate. De altumentrea din tieri straine vinu la noi și produse, manufacturi, fabricate de acelea care se afla și în tierile acestei monarhii, inse nu sunt de ajunsu, ori-că cele straine sunt mai eftine ori mai bune și mai frumoșe, prin urmare apasa prețulu la ale nôstre.

La bumbaculu crudu și la torturi de bumbacu marcate dupa Nri, remane totu tarif'a vechea, cu exceptiune numai de câteva, de ex.:

	Vama	
	vechia	noua
	fl.	fl.
Tortulu finu dela Nr. 51 în susu, albu	12.—	16.—
Torturi fine colorate, afara de rosiu turcescu	16.—	20.—
Inpletituri de tortu afara de rosiu turcescu	40.—	50.—
Pensarii (tieseturi, stofe) ne'nalbite, nepreparate	60.—	70.—
Dantele (dintele, nemt. Spitzen) de bumbacu	150.—	200.—
Barsionu (catifea, plisa), pantlicarii, posomante	70.—	80.—
Tieseturi (pensarii) de inu, de canepa, de iuta și torturi din acestea, nemestecate cu bumbacu, cu lana sau cu metase, mai tôte calitatile dupa tarif'a vechea, numai unele fine și mai artificioșe urcate, precum		
Atia resucita (specma, Zwiirn)	12.—	30.—
Dantele fine din atia de inu	150.—	200.—
La fabricate din feru remane mai totu vechi'a tarif'a, la unele scade, precum de ex.		
Arcuri (la cara, carutie, trasuri, calesci, carete, batara etc.), furci de feru, sapoie, sape, cöse, seceri	6.50	4.—
Securi, bardi, securice, sfredele, ferestrele, dalte, sule, cutite ordinare, fôrfeți, siurube, brösce (la usi), pile, greble și alte economice și pentru fauri, (ferari și locatusi)	10.—	8.—
Pusci și ace	50.—	30.—
Arme de taiatu și intiepatu că sabii, spade, florette, pumnarie (junghiu, sisü) palosie, cutitarii fine	15.—	12.—
Alte metale nenobilisifabricate din acelea		
Plumbu și totu ce se prepara din elu, tarif'a vechea	—.—	—.—
Zincu în ori ce forma, totu dupa tarif'a vechea	—.—	—.—
Cositoriu (Zinn) crudu		scutitu
Fabricate din cositoriu	4.—	4.—
Arama, nicolu, antimoniü (Spiessglanz), alama (Messing), pacfonu, tombacu și alte compositiuni de metale, apoi argintu viu, crude		scutite
La obiecte fabricate din acestea remane parte tarif'a vechea, éra la unele se scade, spre ex. la cele necesare pentru telegrafe dela 15 la 12 fl., éra la altele că celu de pacfonu, britani'a, bronzu, alama, tombacu dela	30.—	12.—

La machine de care nu se facu în monarhia, dara sunt necesare la infintiare de fabrice, se pöte cere dela ministeriu scutirea de 1/2 vama.

Cara și sanii.

	Vama	
	vechia	noua
	fl.	fl.
Cara ordinare de economia și sanii	3.—	2.50
Cara, mai bine carutie (in Ung. cocii) de persöne fâra perini de fiacare caru câte	25.—	15.—
Carutie cu perini, de fiacare	75.—	75.—
Cara mari de transportu (de carausii)	5.—	2.—
Instrumente, orolöge, marfa scurta (marchitania).		
Instrumente pentru scopuri scientifice, astronomice, matematice, fisicali, chirurgice	scutite	scutite
optice, că ochiașe, perspective, ochilari, lupe etc. la 100 de chilograme	125.—	scutite
Orolöge de auru, de argintu, pe câte 100 kilogr. 200 fl., de piesa dupa calitate dela 30 cr. 50 cr. pâna la 1 fl. v. a.		
Scule de auru, argintu și juvele (petrii nestimate, petrii scumpe) de cele mai fine pr. 100 kil.	300.—	200.—
Fabricate din spuma de mare, lava, celluloidu, sculpturi fine și artificioșe	50.—	12.—
Umbrele și ploarie de metase	—.—	—48
de alte materii	—.—	—24
Sare, numai cu permissiune per 100 kilogr.	—84	—84

Luminari și sapunuri.

Luminari de diverse calitati	11.—	8.—
Sapunuri ordinare	4.—	2.50
Sapunuri fine, profumate	15.—	10.—
Lemnusie de aprinsu (aprinđiore), (pe turc. kibrite) éscă, charteia preparata	15.—	scutite
Pulbere de pusca și orice materii esplosibili câte se prepara din salitru, puciösa și carbuni	52.50	52.50
Tôte alte materii esplosibili câte 24 fl. de 100 kil. inse numai cu permissiune speciale.		

Credem că cu acestu estrasu din tarifa amu facutu óresicare servitiu publiculu nostru. Gubernulu austriacu dedese ordinu spre a se traduce tarif'a intréga și în limb'a nôstra cea romanésca; s'a și tradusu de cătra fericitulu în Domnulu Joanu Maiorescu și s'a publicatu cu spesele statului în corpulu legiloru și în carte separata.

Proiectulu de legea reformei gimnasielor judecatu de cătra rom.-catholici.

Acelu proiectu ascunde în sine o cestiune de viétia și de cultura nationale pentru toti locuitorii tierii, pentru religiunea lor, dara pe nici-unu poporu nu'lu atinge asia de apröpe că pe poporulu romanescu. Tocma de aceea inse simtimu amara dorere sufletésca și ne coprinde adeverata jale vedindu, că dupa atâtea discussiuni publicate în pressa, dupa alarm'a ce s'a datu cu totu dreptulu în acésta materia, multi romani din cei mai competenti în materia, nici pâna astadi n'au probatu cu nimicu pe lume, că le-aru pasá cătu mai puçinu de sigur'a nimicire a gimnasielor ro-

manesci celu multu preste diece ani și de absolut'a nepotintia de a le mai inmultí pe acelea tocma și în casu candu aru avea la dispositiune spre acelasiu scopu milionulu de florini în mana. Portarea unoru ómeni este asia, în cătu ti se pare că aru voi se dica ministrului: Noi suntemu nisce imbecili, necapabili de a ne intemeiá, organisá și sustinea gimnasie și scöle reali în limb'a nôstra; vine de ni le fâ tu cu limb'a ta magiara. Adeca precum i s'a disu în tómn'a trecuta de cătra unu corespondente dela Sibiu în „Pester Lloyd“ prin vreo trei corespondentie: Noi nu suntemu în stare de a ne guberná și administrá nici macaru în afacerile nôstre bisericesci, vedi de ne regulédia tu, sau pune omu care se ne reguledie.

Adaogeti la acestea fric'a fâra exemplu de a se perde subventiunile miserabili, și apoi se nu pui capulu în pamentu și se fugi de rusfne din acésta tiéra!

O cum nu le pasa altora nici de subventiuni și nici de auctoritati lumesci fictive. Ati veditu cu căta demnitate de omu și cu căta energiá isi apara sasii drepturile autonöme ale bisericeii și scöleloru proprie, nationali, confessionali. Ati veditu cum protestantii din Ungari'a de ambele confessiuni cu baronii N. Vay și Radvansky în frunte sarira în memorialulu loru asupra ministrului si'i adusera aminte, că ei si-au castigatu autonomi'a loru prin cumplite versari de sange și au asecurat'o de repetite-ori prin tractate de pace garantate și de cătra poterile europene. În fine senatulul și episcopulu bisericeii rom.-catholice din Transilvani'a în memorialulu seu mustrandu pe ministru că pe unu calcatoriu de legi, isi resbuñă pentru atentatulu ce érá se se comitta asupra autonomiei sale bisericesci.

Ce distantia nemesurabile între ómeni liberi și între ómeni servili!

Ti s'ar fi parutu că citindu memorialele și representatiunile confessiuniloru și nationalitatiloru susu atinse, materi'a s'a desecatü și nu mai e nimicu de disu asupra ei. Dara candu a venitu archiepiscopulu-cardinalu de Caloccea Ludovicu Haynald cu eminent'a sa representatiune inaintata la dieta în numele și din insarcinarea întregulu cleru superioru rom.-catholicu din Ungari'a propria și de acolo derivata la comisiuniile parlamentarie și candu acelasiu renumitu prelatu participandu mai la tôte siedintiele subcomisiuniile au aparatu pasu de pasu drepturile sempiterne, niciodata alienabili ale bisericeii sale și ale totoruru asiedimentelorü ei, atunci toti amicii și aparatorii autonomiei bisericesci au simtitu largindu-li-se peptulu și resuflandu mai usioru de pressiunea despotismulu atheistu.

Se dice că în acestea tieri ar domni egalitate de drepturi; asia se dice, noi inse din partea nôstra nu o vedemu. Dara fia asia precum se dice, macaru numai pe una di; în acestu casu argumentele rom.-catholiciloru că si ale protestantiloru potü si trebuie se ajute prea bine atâtu bisericeii și poporulu greco-cathol., cătu si bisericeii și poporulu greco-orientale de câte doue nationalitati. Romano-catholicii și protestantii se provóca la multime de drepturi istorice, care se afla în armonia cu dreptulu eternu alu ratiunei și cu sublimele conceptu alu libertatiei. Dara ei se potü provóca și la privilegie, la prerogative favorabili numai lorü, nefaste pentru noi. Acestea inse trebuie se dispara că céra de façia foculu de inaintea egalitatiei de drepturi, sau de nu, acésta remane o minciuna de nimicu.

Si acuma trecendu la representatiunea ilustrulu și potentelu cleru rom.-catholicu din Ungari'a, esita din pén'a maiéstra a archiepiscopulu Haynald, se scötemu aci din lungulu seu coprinu macaru numai argumentele cele mai de frunte, din care se cunoșce între altele, că o societate religiösa, confessiune, biserica este și caută se fia

autonoma, de sine statatária din natur'a sa, fara cá se si-o apere cu armele, éra acésta cu atátu mai virtosu, cu cátu cutare biserica este mai vechia.

Inainte de a se demitte la critica agera a proiectului de lege, arhiepiscopulu Haynald, sau adeca clerulu superioru rom.-catholicu isi afirma in modu apodicticu autonmi'a perfecta existente ab antiquo a biserice catholice in Ungari'a, sub protectiunea regelui apostolicu alu Ungariei; totuodata mustra pe toti aceia, carii (dela dualismu incóce) au trasu la indoiéla de repetite-ori acea autonomia si lovindu in autonomi'a biserice catholice au lovit in dogmele sale, pre care credintiosii sei le tinu de nestramutabili si eterne, precum si voru se le transmita viitoriului prin tóte generatiunile. Ací apoi arhiep. Haynald constata din capulu locului, cá si proiectulu ministrului nu numai lovesce dreptu in autonomi'a biserice catholice, dara ii face si in altu intielesu cea mai mare nedreptate, candu in mai multi §§-i voiesce a o lipsi de drepturi essentiali, pe care le recunosce bisericele necatholice (protestante, orientali, mosaice); de aceia si declara ministerului indata ací, cá in calitatea sa de membru alu casei magnatiloru va combate proiectulu si intre altele va probá 1. cá biserica catholica bucurandu-se de autonomia propria, are si trebuie se i se recunósca intocma aceleasi drepturi asupra scóleloru sale confessionali, cá si celei protestante, si gr.-orientali; 2. cu aceeasi ocaziune va combate din respoteri mesur'a luatu de cátra gubernu in anii de candu a denumitu o comisiune (enquete) cu missiune de a sili pe catholici cá se arate cu ce dreptu posedu ei averile bisericesci, mosii, fonduri etc., nu castigate de eri-alaltaeri, ci averi donate biserice catholice inainte cu multi secolu, de candu ea era singur'a biserica a Ungariei, biserica a statului, pusa sub protectiunea regelui, care si elu a fostu totudeauna catholicu, recunoscuta si confirmata in drepturile sale autonome prin legi fundamentali emanate chiaru si dela reformatiune incóce, anume in anii 1548, 1550, 1560, 1790—1 etc. in care tóte se recunosce dreptulu de proprietate a catholiciloru pe averile loru bisericesci. Nici odata nu va suferi biserica catholica, cá cineva se amestece, se confunde simplulu dreptu de patronatu alu regelui cu dreptulu (mai exactu cu nedreptulu) de a confiscá din chiar seninu averile cuiuva. Deci esc. sa declara aceste doué *πρωτον γερδος* de nulle. Asia, daca nu recunosce regelui dreptulu de a confiscá, cu atátu mai puçinu va recunosce ministriloru sau dietei.*)

(Va urmá.)

Romania.

Adunarea deputatiloru.

Siedinti'a dela 11 Februaru 1882.

(Urmare si fine).

D. Cogalniceanu:

La desbaterea proiectului in comitetulu delegatiloru n'au participatu de cátu numai d-nii D. Giani, I. Marghilomanu, P. Dimancea si Maniu.

Din acesti d-ni numai d. Marghilomanu póte se aiba óre-care flaire, cá se véda Moldov'a.

Asia dara, éta acum cá d-vóstra sunteti chie-mati se judecati si se indreptati starea tocmeliloru din Moldova, cá-ci cea din tier'a romanésca a-ti lasatu-o de minune, tout est pour le mieux dans le meilleur des mondes possibles. Nu sunt strigáte, nu sunt tocmeli rele, tieranulu se afla in raiu, si rezultatulu este cá, ce éra abusu, acum se preface in lege; ve voiu aretá acésta cu dovedi.

Apoi, d-loru, ia se ve spunu ce este in Moldov'a, pentru-ce tieranulu este nenorocitu, si pentru-ce, si tieranulu si proprietariulu este silitu fara voi'a lui a luá sistemulu de a platí munc'a cu bani. Sciti de ce? Pentru-cá Moldov'a n'are de alungulu ei Dunarea, pentru-cá Moldov'a n'avea inlesniri de transportu, inaintea crearei drumuriloru

*) Éca unde a spartu vechiulu planu alu calviniloru si alu atheistoru dintre catholici de a securarisá tóte averile bisericesci romano-catholice si greco-catholice, a preface apoi pe episcopi, arhiepiscopi, canonici, membrii consistoriali, professori, preoti si protopopi in functionari ai statului cu salarie, cu lefi, cu sembrii cá toti „slusbasii“, a impartit apoi restulu averiloru la calvini si la alti slusbasii, éra pe protestanti a'i lasá in pace, macarcá si aceia au multe averi donate dela reformatiune incóce totu dela statu. Atheistii au fostu crediutu cá catholicii dormu, dara s'au insielatu reu, si spudi'a invelita póte se dea in flacari. Red.

de feru, care pâna acum sunt asiediate numai de o parte a ei, si alu caroru tarifu este asia de scumpu, incátu nu póte concurá nici macaru cu carulu; pentru-cá in Moldov'a tieranii nu potu esportá; tieranulu n'are ce vinde, sau mai bine dicéndu, n'are cui vinde; chiaru cându pátulu lui va fi plinu pâna sub stresina, elu n'are cui vinde; si, prin urmare, neavendu cui vinde, cându vine zapciulu, cându vine perceptorul si-lu esecuta, si pune siéu'a pe grumazulu lui, si-lu duce la teica se bea apa cá o vita, cá unu calu; elu este silitu s' se duca, ori la ovreiu, ori la proprietariu, si proprietariulu sau arendasiulu care n'are bani se-i dea, aceluia i se bate dob'a la siése luni, dupa-ce a luatu mosi'a in arenda, si preste cáti va ani, proprietariulu insusi este silitu se-si venda mosi'a, pentru-cá cultur'a pamentului in Moldov'a reclama capitalu de diece ori mai mare pentru o mosia mica de cátu reclama mosiile mari ce se esploatédia in partea de dincóce de Milcovu. Aici vine unu grecu si ia o mosia in arenda si merge cu betiulu de intra in stapanirea acelei mosii; ve potu citá multe esemple de aceste; la acelu arendasiu nu veti gasi nu unu plugu cu 4 boi, nu 2 boi, dar nu veti gasi nici o vaca cá se-i dea lapte, ei cumpera laptele din sátu. Ia duceti-ve la mosiile din Moldov'a, ia duceti-ve la Romanu, ia duceti-ve la Botosiani, ia duceti-ve la Dorohoiu, se vedeti d-vóstra agricultori, acolo veti vedea capitaluri mari pe care proprietariulu trebuie se le aiba si care in totu anulu sunt espuse.

Ia duceti-ve la mosia onor. d. Grigore Cozadini si veti vedea ce are, nu veti gasi acolo póte palaturi mari, dara veti gasi cele mai moderne masini agricole, pluguri cu aburu, veti gasi 120 de boi pentru pluguri; veti gasi magazine mari unde se pastrédia productele, veti gasi grajduri unde se adapostescu vitele in timpulu iernei, s. a., s. a.

Asia dara, in Moldov'a sunt fatalminte legati proprietarii cu tieranii, si tieranii cu proprietarii; este silitu tieranulu se céra bani dela proprietariu si se nu-i dea alta nimicu de cátu munca, pentru-cá bucatele tieranului nu se vindu. De cându s'au facutu drumurile de feru, de cându au devenitu Prutul navigabilu, a mai contenitu acea stare de lucruri intr'o mica parte. Ori unde tieranulu póte se venda, tieranulu nu mai ia bani, tieranulu dá bani; si facu apelu la onor. d. deputatu de Falciu, se spuna d-sa cáta greutate are cá se póta face pe tieranu se vinu se ia bani.

Eu sunt proprietariu pe malulu Prutului, am mosie cu 200 locuitori; am alta, inconjurata de mai multi locuitori, dar pe densa nu am locuitori. Dar la mosi'a acea pe care am 200 locuitori, si care este o mosie stramosiésca, credeti d-vóstra, cá a-si potea aruncá in satu érn'a 200 galbeni? Numai cându este seceta si nevoia mare, numai atunci vine tieranulu, si ce-mi ia? Nimicu pe sapa, pe prasitu, ci se-mi secere si se-mi cosésca pe unu anu; atátu si nimicu mai multu; elu ia pamentu, si-lu lucréza si mi-lu platesce in bani. Am voitu se introducu meteagiulu, dela 1866 me ocupu de acésta, si nu am potutu se me suiu mai susu de cátu pâna la 400 falci. S'a incercatu si Dimitrie Anghelu si nu a potutu isbuti

Numai unu singuru proprietariu a isbutitu in partea de susu a Moldovei, acesta a fostu onor. betranu si vechiulu meu amicu Iorgu Radu; elu face meteagiulu; se vedeti in sa cum ilu face: cu totulu din contra cum ilu faceti d-vóstra aici. Aci luati pamentu reu, pamentu maracinosu, necuratitu si-lu dati locuitoriloru, si le cereti se dea pe lalomiti'a din patru una, la Pitesci din trei una, si in Ilfov din dóue una.

Noi toti amu fi bucurosi se primimu sistemulu meteagiului de dicóce de Milcovu, dar cu greu se póte face acésta.

Venindu la legea tocmeliloru agricole, d-sea pune in discussiune art. 1, pe care-lu compara cu cele dise in legea din 1866 si 1872.

Terminandu, d-sea dice cá neintielegerea esista numai in mijlóce, si cá acésta neintielegere va potea se fia inlaturata. Apoi adaoga:

Se ne inchipuimu cá in capulu gubernului avemu cei mai buni prietini ai nostri, dar se recunoscemu cá legea nu e studiata. Vetii dice in sa d-vóstra acum cá eu voescu prin aceste cuvinte se sustragu adunarei otarirea, resolvarea acestei cestiuni, si prin urmare se remana legea actuala. Legea actuala am combatutu-o la 72, am primitu-o in sa, desi eram in contra ei, pentru-cá dela legea rurala nu se implinise inca nici diece ani, erau numai siepte ani, si éra necesitate d'o lege esceptionala, d'o lege provisorie, si d'aceea am fostu eu in desacordu cu d. Ionescu si cu d. Cantili, cari

dupa atunci cereau dreptulu comunu; pentru-cá atunci, in urm'a legeru ruralu, care éra o revolutiune sociala, in urm'a lui 11 Februaru, care éra o revolutiune politica, a trebuitu se primimu o asemenea lege. Dar acésta lege, in locu se tina 5 sau 6 ani, au tinutu 16 ani. Destulu! (aplause).

Se credemu cá tieranulu a castigatu si elu de atunci in cunoscintie, a progressatu cum a progressatu si natiunea, a devenitu mai indepeditu, cum a devenitu independente si statulu romanu. Asia dar dreptulu comunu . . .

Inse justiti'a aprópe, la petite justice, la justice locale, pusa in apropierea institiabilului. Se damu si d'acum muncitorului agricolu acea protectiune, care se dá comerciantului si fabricantului in alte tieri. Se intocmimu la plasi, pe langa judecatoriu, se intocmimu o representatiune a proprietariului si a muncitorului, care se otarésca in modu sumariu si se esecute. Si pentru cá se nu mi se dica cá amánu lucrulu indefinitu, indata, máne, astadi se numimu o comisiune estra-ordinara, numerosa, precum este comisiunea insarcinata cu studiarea bugetelor anuale, care e compusa din 21 membri si care nu face de cátu a regulá numai nisce cifre puse de altii. Pentru-ce o asemenea cestiune mare pe care pasiunile politice se silesco s'o transformá intr'o cestiune sociala, pentru-ce se nu fia mai numerosa? Eu sunt betranu, bolnavu, cu tóte aceste i-au indatorirea celu ántaiu se stau di si nópte cá se nu se desparta acésta camera, fara se damu tierii resolvarea cestiunei tocmeliloru agricole.

Éca opiniunea mea. N'am cea mai mica pasiune pentru nimicu, si contra nimenui; voiescu cá acésta lege se fia unu isvoru de fericire si pentru o parte si pentru alta, dar mai alesu pentru proprietarii din Moldov'a cei maltratati, cei pusi in vileagu; acesti proprietari voru fi cei d'ántaiu cari voru primi se faca sacrificiele ce au mai facutu la a. 1864, 1862 si 1859. Ati auditu ce va vorbitu d. Cozadini. D-sea este unu admiratoru alu presiedintelui consiliului, d-sea insusi a cerutu modificarea legeru; prin urmare credeti in sinceritatea d-sale, daca sinceritatea mea póte veti crede cá e numai unu sirecticu.

D. P. Carp incepe discursulu seu prin a observá cá februaristu d-lui Cogalniceanu cá nu éra loculu de a vorbi de cele petrecute si a mai deschide rani inchise.

Discutandu cestiunea tocmeliloru agricole d-sea se basédia atátu pe consideratiuni politice, cátu si economice.

Intr'o tíera unde agricultur'a este singurulu isvoru de bogatia, clasele muncitóre nu se potu impartí de cátu in dóue: in esploatatori ai unei intinderi mari de pamentu si in ómeni care muncescu in serviciulu loru.

Daca este asia, adaoga d-sea este in interesulu nostru óre se producemu unu antagonismu intre aceste clase? ori se tindemu la o solidaritate a acestoru dóue clase. Este evidentu cá in acésta privintia, in teoria, nimeni nu va dice contrariulu; numai asia potemu se ne ferimu de óre-care pericole care nu ne amenintia, in sa care trebuie se ne stea totu-déuna presinte mintiei nóstre. Si noi, cu atátu mai multu trebuie se avemu acésta in vedere, cu cátu suntemu o tíera mica si nu potemu se ne espunemu la sguđuri sociale, cá o tíera puternica; cându dupa lungi fragmentari, poporul obositu cere in modu absolutu pace, elu are in totudéuna inca mijloculu d'a se aruncá in bratiele unui Cesar, care vine si dá macaru ordinea acolo unde domnea anarchi'a; tierile cele mici incunjurate de vecini puternici nu au nici acésta mangaiere de a gasi unu Cesaru, ele devinu prad'a strainiloru.

Inainte de tóte trebuie se recunoscemu cu totii cá starea saténului nu este buna si trebuie cu totii se cautamu causele reului.

Causele sunt multiple, vi le-am aretatu dejá.

D'ántaiu se ne întrebamu: pentru ce o lege de tocmeli agricole? Care este argumentulu serios, argumentulu logicu, argumentulu juridicu totodata, care a facutu pe proprietarii cei mari a cere o lege de tocmeli agricole esceptionale, ori speciale daca voiti, si a obtiné o derogare dela ceea ce se numesce dreptulu comunu? Motivele pentru care s'a cerutu acésta lege speciale eu credu cá constá in acésta, agricultur'a la noi cá nici intr'o parte din lume este basata pe creditu. Se dá ceva inainte tieranului si se astépta mai tardiu munc'a, care vine se faca o drépta compensatiune lucrului care i-am datu eu proprietariului. Nici intr'o parte din tíera nu veti vedea, cu rari esceptiuni, cá se face la noi ceea ce se face in alte tieri, adeca cá tieranulu se muncésca ántaiu si pe urma la sferisitulu septemanei se vie proprietariulu se-i platésca.

Daca ar fi asia la noi, intielegeti prea bine că dreptul comunu si tóte teoriile d-vóstra ar fi nu numai admissibile, dar noi amu intempiná cu nepasare absoluta pe acei cari ar veni se céra o lege esceptionale; cându inse tóte raporturile dintre proprietariu si saténu sunt basate pe creditu, si cându se cere o legiure ce deróga dela dreptul comunu, nu trebuie se ne intrebamu daca creditulu s'a multumitu cu dreptul comunu in alte ramuri ale legislatiunei nóstre? S'au facutu legi speciale sciti prea bine, s'au facutu legi speciale pentru comerciu. Legislatiunea tratei comerciale este alt'a de câtu legislatiunea unui sinetu privatu. Dara chiaru acolo unde in afara de creditulu personalu sunt si garantii reale, ati vediutu că creditulu a cerutu totudéuna conditiuni speciale si le-ati datu atunci cându ati voitu că creditulu se nu dispara. Pentru ce ati facutu d-vóstra pentru creditulu fonciaru, o legislatiune speciala care deróga dela prescriptiunile care carmuescu hipotecile ordinare?

Legea espetionala cum s'a facutu la noi a avutu dóue rele consecinti, un'a provenindu din caus'a esecutarii cu dorobantii si alt'a pentru că invoelile cu bani s'au facutu pe terminu mai mare de unu anu.

Dupa ce pune in discussiune cestiunea din acestu punctu de vedere, d-sea combate dreptul comunu, invocandu chiaru disele d-lui Cogalniceanu din 1872.

Dreptul comunu este ruin'a tieranului. Daca voiti dreptul comunu, atunci d-vóstra trebuie se permiteti si esecutarea ast-feliu cum o vrea dreptul comunu.

Cându veti veni d-vóstra cu dreptul comunu, consciinti'a imediatu va fi că taiati creditulu ce ilu au tieranii, astadi v'am aretatu inca cum că pe creditu este basata intrég'a agricultura a nóstra si d-vóstra intr'o singura di cu o trasatura de condeiu, diceti că ceea ce s'a facutu in tier'a acésta de 40 de ani necontenitu, se se modifice cá prin minune fara se tineti comptu de greutatile si de nevoile la care espuneti pe saténu si acésta pentru ce? Pentru-cá se aveti satisfactiunea de a face o frasa frumósa in aparintia, care in realitate inse se va traduce in lacrimi ale sateniloru (aplause).

Legea care se presinta astadi, face ea vre unu pasiu in sensulu acestei idei? Eu credu că da. Eu credu că miciorarea dela 5 ani la unu anu a tocmeleloru agricole pe bani este unu pasiu inainte care permite se incercamu noi deprinderi fara că se provocamu o ruptura violinta intre deprinderile de eri si cele de mâne.

D-loru, noi in nóu'a nóstra organisatiune si in reformele nóstre amu comisu marea gresiéla de a nu intielege adènculu adevéru că nici o reforma nu este roditória de câtu cându e o continuare a trecutulu, si daca noi in locu de a veni in modu teoreticu se introducemu in tíera tóte reformele ce le gasimu in alte tieri, fara se audimu trecutulu nostru, caracterulu nostru si naravurile nóstre amu fi cautatu treptatu-treptatu se imbunatatimu starea de mai inainte, ve asigururu, că nivelulu civilisatiunei nóstre ar fi mai susu, ve asigururu că si din punctulu de vedere materialu si moralu amu fi ajunsu multu mai de parte de câtu suntemu astadi.

Prin urmare, daca in sensulu acestoru idei legea ce ni se propune mijlocesce o transitiune intre starea actuala si tielulu finalu care este in Valahi'a asociatiunea si Moldov'a plat'a p'unu anu a muncéi, eu me pronuntiu pentru luarea in consideratiune, si-mi rezervu numai dreptulu cá la articole se facu observatiunile mele, că-ci eu singuru nu me impacu cu tóte amenuntele ei.

Terminandu d. Carp vorbesce de circularele ministrului de interne, in privinti'a carora d. C. A. Rosetti protestédia că nu esista asemeni circulare si cere se se arate spre a le cunósce si adunarea.

D. G. Vernescu incepe asemenea prin a observá că nu trebuiá a se vorbí nici de 1864, nici de 11 Februaru.

Respundiendu d-lui Carp, cauta a combate ideile sustinute in privinti'a reformei treptate ce trebuie introdusa intr'o tíera.

D-sea dice, că nu se dá creditu tieranului, cându elu se umilesce si se degrada; trebuie din contra se fia lasatu stapanu absolutu, se tractedie cum va voi cu proprietariulu sau arendasiulu, dupa dreptulu comunu.

In privinti'a legeri de fatia, d-sea vorbesce despre cele dóue dile de munca ale tieranului, si dice că acésta dispositiune ar fi fostu buna sub regulamentul organicu.

Venindu la art. care dice că „lucratorii agricolu potu incheiá contracte agricole si'n alte comune, etc.“, — combate asemenea acésta dispositiune.

Dupa ce combate pe rendu mai multe articole din proiectulu de lege, revine la idea d-sale si sustine dreptulu comunu, cerèndu se se abróge tóte celelalte legi speciale.

Siedinti'a se radica la 7 si jumetate óre sér'a anuntiandu-se cea viitóre pe a dóu'a di, 12 Februaru.

Academi'a romana.

Raportulu anualu alu secretariulu generalu la deschiderea sessiunii din 1882.

I. In conformitate cu art. 12 din regulamentul nostru generalu, am onóre a presenta Domniei-vóstre, raportulu meu cu aretarea pre scurtu a lucrarilor urmate in cursulu anulu incetatu academicu.

Mai inainte de tóte secretariulu generalu 'si implinesce datoria trista de a aminti d-vóstre perderea unuia dintre cei mai muncitori barbati de sciintia, a colegulu nostru d. Dr. Vasiciu. In numele Academiei, Delegatiunea a comunicatu familiei regretatulu colegu, condoleantiele sale, si indata ce veti fi datu neindoiós'a d-vóstra aprobare, portretulu lui va luá loculu ce i se cuvine in galeri'a Academiei, alaturea cu ale neuitatiloru Laurianu si Hodosiu, asiediate aci de curendu, cei mai recentu premergetori lui Vasiciu in calea eternitatii. Cum nu vomu voi se revedemu si se salutamu cu iubire si recunoscintia chipurile scumpe noue ale acelora mai dinainte plecati din sinulu Romaniei, pe acea cale fara întórcere? Asia salutata Academi'a, in trecutulu anu, pe neuitatulu seu presiedinte J. Eliade Radulescu, la piciórele statuei ce i-a radiecatu recunoscintia tieriei. Dlu membru V. Maniu, la ocaziunea solemnei desveliri a acestei statue a dusu umbrei marelui literatoru graiu dela ánim'a vechiloru sei colegi.

Cá si dlu Maniu in Bucuresci, in Transilvani'a dlu G. Baritiu saluta in numele Academiei, la desvelirea sa solemna, chipulu de marmora alu altui colegu neuitatu, alu lui Papiu Ilarianu, asiediatu pe coltiulu de pamentu in care repaosu ramasitile lui mortale.

Fia Domniloru membri cá se potemu neintardiatu salutá alaturea cu aceste meritate statue, colo, la intrarea nóstra in acésta incinta, statuele toturoru acelora, cari au precedatu pre toti acesti barbati, in oper'a mare a regenerarii nóstre nationale!

II. Activitatea de peste anu a Academiei se manifesta prin 40 siedintie, fínute, cum se constata prin atâte procese-verbale ale loru.

Din aceste siedintie mai multe, si pe lângá aceste si trei estraordinare, fura necesitate de desbaterile, cari potemu dice, că au interesatu intrég'a romanime, asupra comunicatiunei atátu de importante a P. S. Episcopu Melchisedecu despre adeveratulu portretu alu lui Stefanu celu Mare, dupa o miniatura, ce descoperi in Evangeliarulu dela Homoru din Bucovin'a.

Academi'a, la propunerea sectiuniloru istorice si literarie, a aflatu utilu a votá de urgentia o missiune la Cernauti, tramitiendu pe dlu Densu-sianu, membrulu seu corespondente, pentru a mijloci comunicatiunea pe puçinu timpu la Academia a pretiosulu Evangeliaru dela Homoru. Avemu de a multiami P. S. Mitropolitu alu Bucovinei pentru primirea rugatiunei Academiei. Ministeriulu culteloru a pusu de asemenea la dispositiunea nóstra unele odóre monastiresci, si mai alesu abilulu penelu alu meritosulu artistu romanu dlu Bucevski, carele a decopiatu mai multe portrete murali si inscriptiuni din Bucovin'a si dela St. Nicolae din Jasi, — portrete si inscriptiuni cari ornédia acum galeri'a nóstra si fura proprii a oferi pretióse elemente la interesantele desbateri cari se agitara in Academia cu ocaziunea, atátu a memoriulu mai susu citatu alu P. S. Melchisedecu, câtu si a unei alte comunicari, — relativa la aceeasi materia —, a colegulu nostru dlu N. Jonescu, despre portretele domnesci, ce dlui descoperi in Jasi la St. Nicolae celu Mare. Asemene elemente multiple aduse in desbateri, si mai cu sama epa-trafirulu din muzeu comunicatu de dlu membru corespondente Tocilescu, a inlesnitulu solutiunea cea mai deplina cestiunei de desbateri. Este de doritu acum, cá Academi'a se dispuna de mijlóce pentru a publicá diversele Evangeliare Stefaniane si reproducerea portreteloru si a opereloru de arta, de natura a aretá lumii romane că Stefanu nu scia numai manui o spada vitédia in profitulu tieriei sale, ci erá si unu ilustru protectoru alu arteloru puse in serviciulu altareloru.

III. Venindu la ordinea imprimatelor es-

cutate in acestu anu, amintescu dvóstre, că s'a impartitu tomulu II, seri'a II, sectiunea II, „Discursuri si memorie“, din Analele Academiei, éra tomulu alu III-lea (sectiunea I), va fi gata si se va distribui preste puçine dile. Asemenea din Analele Academiei, sectiunea observatiuniloru meteorologice pe anii 1879 si 1880, s'au tiparitu pana acum observatiunile facute la Brail'a si acele din Jasi. De indata ce voru fi tiparite si cele dela scól'a de agricultura din Bucuresci, se voru pune tóte in usulu publiculu.

Tomulu III sectiunea II (memorii) este sub pressa. Din operile lui Demetrie Cantemiru, „Istori'a ieroglifica“ este tiparita sub ingrijirea dlui Odobescu. Ea nu s'a datu in publicitate din cauza că invetiutulu nostru colegu voiesce s'o in-sotiésca de o precauventare esplicativa si de unu glossaru.

D. Odobescu a tiparitu de asemenea „Pravil'a cea mica“ dela Govor'a (1640). Nici acésta nu a potutu fi data in usulu publiculu, nefiindu terminatu de d. Odobescu studiulu limbisticu, ce crede indispensabile pentru frasele, cuvintele si observatiunile slavone din textu.

Manuscriptulu lui Udriste Nasturelu, (viéti'a sfințiloru parinti Varlaamu si Joasafu) a inceputu a se tipari cu textu cirilicu si transcriptiune, dar nu potemu sperá că dlu Odobescu, care s'a insarcinatu cu acésta lucrare, se o póta duce la capetu neintardiatu. Nu ne indoimu că daca perdemu prin intardiere, vomu fi recompensati prin modulu cum d. Odobescu va realisá esecutiunea deplina a lucrarii ce a primitu se faca.

Totu numai precauventarea lipsesce la scrierea Principelului D. Cantemiru „Vita Constantini Cantemirii“. Acésta opera este tiparita prin dnulu Odobescu si va fi data publicitatii de indata ce dlui va tramite prefati'a cu care doresce s'o in-sotiésca. Dvóstra veti avea inse a decide, daca in decursulu noului anu academicu nu ar fi bine se se imprime acésta opera si in traductiune romanesca, cum s'a facutu si cu „Descriptio Moldaviae“.

Comentariile si glossariulu „Psaltirei lui Coressi“ constituindu tomulu alu II-lea alu publicarii, cu care este insarcinatu colegulu nostru d. Hasdeu, sunt, dupa aratarea dsale in cursu de publicare. Dlu ve va spune, la timpu, pe candu spera a ne potea da acésta opera.

Din Documentele Hurmuzachi s'au tiparitu din Tom. IV 79 cóle si din Fragmente 3 cóle.

(Va urmá.)

Sciri diverse.

— (Academi'a Romana). Program'a pentru lucrarile sessiunei generale din 23 Febr. (7 Martiu) 1882.

1. Raportulu anualu alu secretariulu generalu despre activitatea Academiei si a sectiuniloru in decursulu anulu incetatu. (Art. 17 Statute si art. 12 Regulamentu).

2. Alegerea comisiunei pentru esaminaarea lucrarilor facute de delegatiune in decursulu anulu, — a comisiunei pentru cercetarea computuriloru din anulu incetatu — si a comisiunei pentru combinarea bugetulu pe a. 1882—83. (Art. 27 Regulamentu).

3. Alegerea unui membru in sectiunea sci-entifica in loculu devenitu vacantu prin decedarea academiculu P. Vasiciu. (Art. 22 Statute).

4. Receptiunea solemna a noiloru membri: At. Marienescu, Iacobi Negruzzi si Simeonn Florianu Marianu (Art. 7 lit. g. si art. 25 Statute).

5. Raportulu d-lui Baritiu despre desvelirea monumentulu funerariu alu lui Papiu Ilarianu. (Procesu-verbalu din 30 Octombrie 1881. Nr. 28).

6. Raportulu comisiunei insarcinate cu cercetarea cartiloru intrate la concursu pentru premiulu Lazaru de 5000 lei, si Nasturelu-Herescu de 4000 lei.

7. Raportulu comisiunei insarcinate cu cercetarea manuscrisulu „Tieranulu romanu“ presentatu la concursu pentru premiulu Nasturelu de 5000 lei.

8. Decisiune pentru publicarea documentelor istorice intr'o editiune speciala. (Proc.-verb. 12 Iunie 1881. Nr. 8.)

9. Decisiune asupra traductiuniloru din Titu Liviu, facute de d-nii N. Barbu si I. Cotovu. (Proc. verb. din 1 Maiu 1881).

10. Raportulu comisiunei insarcinate cu cercetarea lucrarilor delegatiunei in decursulu anulu 1881—1882. (Art. 27 Reg.)

11. Raportu asupra stării financiare a Academiei (Art. 7 lit. 1, Statute).

12. Determinarea subiectelor de pus la concursu pe anii viitori. (Art. 7 lit. a, Statute).

13. Alegerea comisiunilor pentru cercetarea operatelor ce voru intră la concursu in anul viitoriu. (Art. 7 lit. c. Statute).

14. Raportulu comisiunei bibliotecii.

15. Alegerea delegatiunii, (Art. 7. lit. i. si art. 15 Statute).

16. Interpretarea art. 35 din regulamentul Academiei. (Proc.-verb. din 19 Iunie 1881.)

17. Propuneri diverse din partea sectiunilor, literare istorice si scientifique.

18. Formarea budgetului pe anul 1882—83. (Art. 7 lit. m. si art. 40 Statute).

19. Raportulu secretariului generalu asupra lucrarilor sesiunii generale. (Art. 12 Regulamentu).

— (Consemnarea) ofertelor benevole facute in protopopiatulu Notiegului, pentru realizarea monumentului laureatului nostru poetu Andreiu Muresianu. Vasiliu Getie, protopopu in Cuceu — 80, Lazaru Caba preotu in Solymosiu — 50, Joanu Popu preotu in Cióra — 50, Vasiliu Popu, preotu in Domninu — 50. Petru Tamasiu in Notiegu — 30, Joanu Marcu, preotu in Nadisiulu-romanu — 40, Andreiu Centea, preotu in Bussia — 50, Vasiliu Úveges, docente in Bussia — 20, Ignatiu Siuteanu, preotu in S. Seplacu — 50, Vasiliu Ruszkai, preotu in Ineu — 30, Gabrielu Cherebetiu. in Sz. Odorheiu — 50. Suma totala 5 fl. v. a.

Datu Simleulu-Silvaniei 4 Martiu 1882.

Alimpiu Barboloviciu,
vicariu for. g.-c. eppescu a Silvaniei.

— (Poporatiunea Bulgariei.) Bulgari'a are dupa datele oficiale cunoscute pana astadi o poporatiune de 1.998,983 locuitori cari se impartu pe districte dupa cum urmédia:

Districtulu Bercovitz 58,499 suflete, d. Varnei 106,024, d. Vidinului 99,926, d. Vratia 69,838, d. Eski-Dromoia 74,737, d. Kjustendil 143,172, d. Love 84,330, d. Lom-Palanka 41,484, d. Razgrad 121,412, d. Rahovei 66,739, d. Plevnei 100,870, d. Orhaniei 51,883, d. Provadija 63,426, d. Rusiei 132,613, d. Sistovului 40,893, d. Sofiei 159,566, d. Serlievului 91,883, d. Silistrei 101,225, d. Tran 64,924, d. Tarnovei 216,731, d. Sumenu 108,988.

Casele locuite in totu principatulu 329,870, focuri 349,905, civili 1.007,105, militari 16,625, femei 975,253. (Binele publ.)

— (Bulgaresce.) Unu tiganu mergea inaintea unoru baeti pe drumu.

Baetii incepura se'lu necajésca pe tiganu, dicéndu'i:

— Cãrrr! Clonc! Hãsi! Cãrrr!...

— Aoleo, manca-vasi ochii! Nu mai vorbiti bulgaresce. (Columna lui Traianu.)

Limb'a romanésca si cea latinésca.

(Urmare).

Dar, dupe cum am disu, dle redactoru, in prim'a mea scrisóre, scopulu ce au unii adi nu este de a dá o directiune in ceea ce privesce literatur'a cu adevératu nationala. Scopulu loru este de a o schimonosi pe cátu se póte spre a nu vedea acei ce au ochii tintiti asupra nóstra cá suntemu si noi o natiune, cá, daca ne numimu Romani, suntemu numai o aglomeratiune de diferite horde streine pe cari amu avutu nefericirea se le trecemu pe spinarea nóstra.

Observati, d-le redactoru, la lupt'a ce pare a se petrece intre unii din filologii si istoricii nostri de adi. Nici mai multu nici mai puçinu d-loru sustinu cá, daca avem o limba, este gratie diferitelor elemente streine de elementulu latinu, prin acésta, voidu, cu reu scopu dupe mine a ameti pe cei slabi de cerbice, cá intr'adeveru asia este, cá d-loru au cuventu, cá vorbe cá pricina se existe in limba, cá primejdie asemenea, cá vorb'a groaznicu exprima mai multu ideea de cátu ceea de terribilu care e déjà destulu de cunoscuta fia-caruia, s. a. s. a. de care se servescu cei dela „Romani'a libera“, vréndu cu ori-ce pretiu a ne întórce la timpulu cându se intrebuintia vorbe cá slobozenie, blagoslovenie, isprãvenie, si ispãsienie, cu alte cuvinte la slavonismu, sau daca nu aici la... unu streinismu nepriceputu spre a ne face se fimu pusi in discutie de cei mai forti, tocmai pentru aceea cá limb'a nóstra n'are o originalitate a ei, cá este o amestecatura de diferite elemente, dupe cum a si fostu din ne-

norocire sórt'a acestei tieri, de a fi servitu de trecátore a totoruru invasiuniloru barbare in Europ'a.

Dar se lasu acestea, d-le redactoru, spre a nu cádea pe terenulu historicu pe care alunecandu potu fi inhatiatu de cei ce si-au in scrisu déjà numele cá istorici si se mi se arunce in facia cáte o cercetare critica, facuta in acésta privintia, sau printr'o brosiura din „Convorbiri“, sau unu volumu dupa cum ati vediutu, grosu cá „Daci'a inainte de romani,“ sau de cátre vre-unu scriitoriu alu vreunei piese de teatru, de altumintrelea bine calculata pe canevaturile de care s'au servitu maestri in comedia cá Molière si Beaumarchais.

Scopulu meu nu e acesta. Nu e de a me sui pana la Anadan-Banadan, spre a urcá origin'a limbei nóstre, ci de a aratá numai cá, din progresulu ce credeamu cu totii cá facemu in acésta privintia, adi ne vedemu amerintiati a retrogradá tocmai prin acei cari se dau de ómeni ai sciintiei, de ómeni cu multe cunoscintie si de ale istoriei si de ale limbei.

Ce insemnédia óre, dle Redactoru, aceea ce astadi se sustine de unii cá vorbele inechite trebuescu pastrate in limba?

La ce tinde óre sistem'a urmata de mai toti scriitorii de adi, in operile carora vedemu o departare dela regulele trase de scriitori cá Heliade, Laurianu si altii?

Ce insemnédia óre risulu intrebuintiatu de unii in scopulu de a inlaturá unu ultralatinismu — ridicolu póte — dintr'o provincie óre-care a Romaniei, dar care, facéndu parte din partile locuite de romani — si acésta o recunóscemu cu totii, — tintirile tutoloru trebuescu indreptate, cátu se póte spre dens'a; silinti'a ce trebue se ne dãm cu totii, si cá ómeni de statu si cá scriitori, se fie de a o apropia de noi, iar nu de a o departá?*)

Nu este óre in scopulu, pe cátu a ne corumpe limb'a, pe atátu a ne aretá streiniloru, cá desi noi romani suntemu asiediatu aci la Dunare, dar nu suntemu unu populu compactu, ci o adunatura de mai multe elemente? ast-feliu cá intr'unu momentu datu, si unulu si altulu din vecini se ne reclame paternitatea?

Sciú cá intrebarile ce 'mi punu, nu au se resune indestulu de tare in inimile celor cari sunt indoctrinati in ideile scriitoriloru de comedii cá „Radicalele“, ale celor dela „Convorbiri“, sau ale altora cari sunt medalati pentru pros'a si versurile loru.

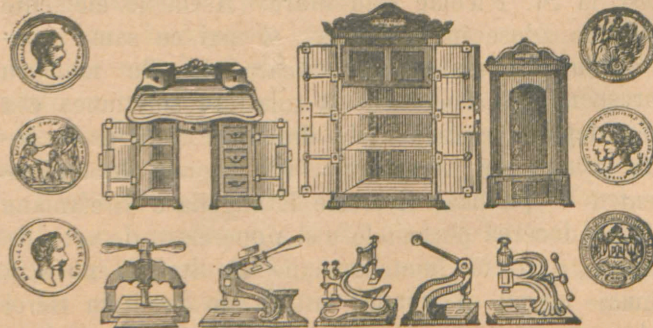
Dar eu unulu, dle Redactoru, voi se spunu ce simtu: sum indignatu de ceea ce vedu cá se petrece si in indignatiunea mea dicu cá toti cei cari se departédia de progresulu ce amu facutu prin Heliade, Laurianu betranulu si altii pe terenulu literaru, toti cei cari voru a urmá o alta scóla sub cuventu de a dá o nóua directiune pe acestu terenu nouiloru generatiuni, nu sunt nici patrioti, spre a me servi de termenulu ce adi a devenitu populariu, nici sinceri, ci cu totii formandu o scóla periculósa pentru nationalitatea nóstra trebue a ne silí de a o combate din tóte puterile, cá-ci dens'a serva, nu interesele natiuni ci ale streiniloru unii din cei ce o sustinu cá agenti, iar altii cá amagiti.

Prin viitóra mea scrisóre voiu desvoltá, d-le redactoru, si alte gandiri ce-mi sugera subiectulu ce atingu in acésta scrisóre pe care ve rogu a o primi cu aceeași amabilitate cu care ati primitu pe cea d'áteiu rugendu-ve a fi incredintiatu de considerati'a ce ve conservu.

Angelly.

*) Vomu face obiectiunile nóstre la apostrofa.
Red. Pop.

La numerulu presinte se alatura pretiulucurentu de semintie si plante alui Franciscu Tauffer in Clusiu.

Editoru si redactoru responsabile: G. Baritiu.

Pretiturile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la
7 Martiu st. n. in Sibiiu:

Grâu, dupa calitati	1 hectolitru fl	8 20—9.—
Grâu, amestecat	1 „ „	7 ——7 80
Secara	1 „ „	5.60—6—
Papusiou	1 „ „	5 30
Ordiu	1 „ „	5.60—6—
Ovesn	1 „ „	3 10—3.50
Cartofi	1 „ „	2 75
Mazare	1 „ „	10.—11.—
Linte	1 „ „	12.—14.—
Fasole	1 „ „	6.50—7.50
Lardu (slanina)	50 Kilogram.	35.—37.—
Untura (unsóre topita)	50 „ „	34—35
Carne de vita	1 „ „	46—48
Oua 10 de	1 „ „	—25

Cursulu bursei din Vien'a si Pest'a

in 9 Martiu st. n.

	Vien'a	Pest'a
Rent'a de auru ungresca	118 50	118 60
I emisiune de oblig. de statu dela drumulu de feru orientalu ung.	89 20	89 25
II emisiune de oblig. de statu dela drumulu de feru orient. ung.	108.50	108.—
Oblig. de statu dela 1876 de ale drumului de feru orient. ung.	94 —	94 —
Impumutulu drumuriloru de feru ung.	131.50	131 75
Obligatiuni ung. de rescumperarea pamentului	98 25	98 50
Obligatiuni ung. cu clausul'a de sortire	96 25	96.—
Obligatiuni urbariale temesiane	96 50	96.—
Obligatiuni urb. temesiane cu clausul'a de sortire	98.—	97 75
Obligatiuni urbariale transilvane	96.—	96 50
Obligatiuni urbariale croato-slavone	97.—	—
Obligatiuni ung. de rescumpararea diecimei de vinu	96 50	95 —
Datorie de statu austriaca in chartie	74.95	77.15
Datorie de statu in argintu	75.85	76.—
Rent'a de auru austriaca	93.70	93 75
Sorti de statu dela 1860	128 25	128 50
Actiuni de banca anstro-ung.	820.—	825.—
Actiuni de banca de creditu ung.	311 50	312.—
Actiuni de creditu aust.	314.—	314.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albin'a“ dela Sibiiu	—	99 20
Galbini imper.	5 63	5 60
Napoleonorulu	9.52	9 50
100 marce nemtiesci	58.75	58 50

Publicatiune de licitare

prin care se face cunoscutu cumcã bunulu din Cenade a fundatiunei Siulutiane cumparatu pe calea licitatiunei publice dela contele Georgiu Csáki si Andor Komáromi, se va esarendá pre calea licitatiunei in **16 Martiu** a. c. la 2 óre p. m. in cancelari'a subscrisului.

1.

Obiectu alu arende este bunulu de mai susu carele dupa fóia de posesiune constã din 325 jugere 1027□' locu aratoriu, 200 jugere rêturi si fénatia, 210 jugere pasiune inpreuna cu dreptulu regal de crismaritu si cu tóte superedificatele tienátore dupa acestu bunu.

2.

Timpulu de arenda se incepe in 1 Aprile a c. si durédia 6 ani.

3.

Doritorii de a licitá au de a depune inainte de inceperea licitarei 10% cá vadiu dupa sum'a de eschiamare de 3000 fl. v. a. si pre langa aceea la dorinti'a comisiunei licitátore sunt datori a justificá si starea loru materiala.

Oferte in scrisu provédute cu vadiulu recerutu, numai asia se voru luá in considerare, daca celu puçinu cu o di inainte de licitatiune voru fi substernute veneratului Consistoriu Metropolitanu din Blasiu.

4.

Informatiuni mai detaliate despre conditiunile de licitare se dau si pana la terminulu de licitatiune in cancelari'a subscrisului.

Blasiu, in 28 Februaru 1882.

Ludovicu Csato,
advocatu.

(75) 2—3

CASSE

sigure in contra focului si spargerei

la

P. Nendvich

(74)

in Sibiiu.

3—3

Tipariulu lui W. Krafft.